

Adam Trefil
Holešovice, post industriální park

DIPLOMOVÁ PRÁCE V ATELIERU DOC. ING. ARCH. FRÁNKA
FAKULTA UMĚNÍ A ARCHITEKTURY TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

LEDEN 2013

A	A.1 SEZNAM PŘÍLOH
B	B.1 TEXTOVÁ ČÁST B.2 STARÉ FOTOGRAFIE MÍSTA B.3 MOTIVACE
C	C.0 SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ C.1 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //STARÉ DOMY (1840) C.2 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //STARÉ HOLEŠOVICE C.3 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //1938 C.4 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //STÁVAJÍCÍ STAV C.5 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //STÁVAJÍCÍ/NAVRHOVANÉ C.6 SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ //NAVRHOVANÝ STAV C.7 SITUACE C.8 SITUACE 3D C.9 SITUAČNÍ SCHÉMA DOPLNĚNÉ ZÁSTAVBY
D	D.0 VÝMĚRA PLOCH D.1 BUDOVA L1 - NÁHLEDY D.1 BUDOVA L1 / PARKING +1P D.1 BUDOVA L1 / 2P,3P D.1 BUDOVA L1 / 4P,5P D.1 BUDOVA L1 / 6P,7P D.1 ŘEZ A-A' M 1:500 D.2 BUDOVA L2- NÁHLEDY D.2 L1 + L2 / DISPOZICE MÍSTNOSTÍ D.2 L1 + L2 / DISPOZICE MÍSTNOSTÍ D.2 BUDOVA L2 / PARKING, 1P D.2 BUDOVA L2 / 2P, 3P, 4P D.2 BUDOVA L2 / 5P, 6P D.2 BUDOVA L2 / ŘEZ A-A' D.3 GALERIE //ŘEZ A-A',PŮDORYS , KONST. SCHEMA D.4 DŮM VÁLEC // PROSTRANSTVÍ / NÁHLEDY D.4 DŮM VÁLEC //PŮDORYS, AXONOMETRIE
F	F.1 ATMOSFERA JEDNA F.2 ATMOSFERA DVA F.3 ATMOSFERA TŘI F.4 ATMOSFERA ČTYŘI

Post industriální park Praha Holešovice.

Abstrakt :

Tato práce je ideovou úvahou nad roztroušenou urbanistickou strukturou severních Holešovic. Práce v sobě obsahuje dva formální celky.

1.Transformace a definování místa pro ´´post industrialní park ´´ severně od železnice v bývalém areálu betonárky Wolfi prefa.

2.Doplnění městské struktury v prostoru jižně od bariery železnice

1Místo :

Přirozené hranice určují místo řešeného území jasně.

Ze Severu : Vltava

Z Jihu : Drážní těleso

Z Východu : Most barikádníků

Ze Západu : nový Trojský most

Motiv

Je zřejmé, že již dávno nefunkční areál betonárky na atraktivním pozemku u dopravních uzlů v blízkosti řeky nevydrží dlouho. Jako hlavní a nejpodstatnější vlastnost tohoto území je jistá izolovanost a prázdnota, která tradičnímu, hmotou nasycenému, městu chybí. Nemyslím si však, že v současnosti vyzeleněný regulační plán vystihuje a podtrhuje kvality tohoto místa nejlépe.

Speciální a zcela zásadní pro toto místo jsou jeřábové dráhy, které rámuji a podmaňují si celý prostor. Jsou mementem zaniklé panelárny a doby, ve které vznikla. Nacházejí se na místě bývalé vesnice Holešovice a prakticky díky nim tento svébytný kus města zmizel.

Ať je území pro zelené a volnočasové aktivity jakkoli přitažlivé, byla by škoda, kdybychom si zavírali z jakýchkoli důvodů funkční přístaviště, a bourali výtvarně přitažlivé průmyslové objekty. Po Kielském kanálu a z Hamburku se nemusí vozit jen těžké průmyslové náklady, ale dovedu si představit i koncertní nebo i jinak kulturně naplněné lodě např. Hamburské filharmonie nebo i cokoli jiného ...

[V Brooklynu jsem viděl, jak vytižené nábreží na několik hodin uzavřeli kvůli vykládce lodi a poté opět sloužilo k volnočasovému využití.]

Atmosféra :

Severní přístav v Holešovicích a tovární komplex Wolfi prefa mě zajímá už dlouho. Toto území má v specifickou atmosféru jako z Tarkovského filmu Stalker (1979). Můžeme jí poznat jen z půl metru širokého nábrežního chodníčku s řadou překážek nebo pohledem z Holešovického nádraží. - Jinak není běžně přístupné.

Je zde velmi specifický pohled na širokou plochu Vltavy. Je to pohled daleký, který je ohraničen Kobyliským hřebenem a Trojeckým vinohra-

dem. Díky otevřené ploše zde člověk lépe ocení světelnou a větrnou proměnlivost, té si v ulicích města sotva kdy všimne.

Průmyslové lodě a funkční jeřáby nám také ukazují zcela jinou atmosféru, než na jakou jsme v Praze u Vltavy zvyklí. Mimochodem také poukazují na to, že Vltava je i nadále významná dopravní cesta.

Nejsou zde lodě plné turistů ani krásná nábreží, ale zato velmi surové a svým způsobem taky krásné jeřábové dráhy betonárky a zvuky z nádražních amplionů.

Historie místa :

Areál betonárky se nachází na historicky velmi pohnutém území. Kdysi zde bylo jádro velmi staré rybářské osady Holešovice, po které se nazývá dnešní Pražská čtvrť. Byla to velmi specifická rostlá výstavba s dnešního hlediska s nedozírnou hodnotou. Během 50. – 70. let 20. stol byly domy systematicky odstraňovány a krásná svébytná čtvrť byla demolována. Paradoxem je, že betonárka zde byla postavena především, aby produkovala panely pro budoucí sídliště Dáblice, Bohnice a Prosek. Souvislosti v čase se však tak změnily a vazby se zpětrhaly, že je prakticky nemožné navázat na jakýkoli z reliktnů doby starých Holešovic.

Areál betonářenského komplexu v sobě zahrnuje dle mého názoru však také velmi zajímavé a silné objekty, které naopak zachovat dnes již můžeme.

Dle mého je to především :

Budova projekce železobetonových prefabrikátů, která je zde příjemnou malou dominantou. Dále se zde nachází solitér Vackovy vily s prvky geometrické secese, která jako jediná odolala bouracímu šílenství, Nejvýraznější dominantou betonářenského komplexu jsou však vysoké jeřábové dráhy vznášející se nad areálem, kde se dříve prefabrikáty vysoušely.

Pro úplnost zde příkládám výsek ze článku věstníku Klubu za starou Prahu Dr. Biegla - jejího aktivního člena. :

Lze-u mnoha historických míst při řece v Praze hovořit o problematických urbanistických zásazích či nevhodných účelových změnách, v případě Starých Holešovic se jedná o ztrátu vlastně kompletní a nevratnou. Poměrně rozsáhlá historická vesnice, o níž lze první zmínku dohledat na počátku 13. století,1 byla systematicky likvidována v 50. a zejména 70. letech, aby uvolnila místo nejprve panelárně při řece a následně dopravnímu uzlu zahrnujícímu železnici, magistrálu a konečnou stanici metra. Účelové inženýrské zásahy a bezkoncepční zástavba dokázaly během jednoho desetiletí proměnit malebné prostředí Starých Holešovic v urbanistický chaos, který svou ucelenou podobu nenalezl ani čtyři desetiletí po zbytečné demolici jedinečné historické vesnice.

Vztah Starých Holešovic a řeky Vltavy byl od počátku klíčový. Mapa Stabílního katastru z roku 1840 ukazuje, že převážně rybářská vesnice se rozkládala podél hlavní ulice (Palackého, později Partyzánská), která přicházela od jihu od vsi Bubna a následně se zalamovala podle řeky k východu. Většina nej starších statků se nacházela v dlouhém pásu mezi ulicí a řekou, přičemž zadní části parcel byly dotaženy až k říčnímu břehu. V souvislosti s rozvojem dráhy a sousedství Královské obory doplněné na sklonku 19. století Výstavištěm se začala vesnice rozrůstat, takže postupně zaplnila téměř celý prostor mezi řekou a nádražím. Na západní straně se hranicí osídlení stala holešovická elektrárna, jejíž komíny dominovaly čtvrti při dálkových pohledech z protějších svahů. Souběžně s rozvojem Starých Holešovic byla regulována řeka, která

se v této partii města stala vedle železnice klíčovou dopravní tepnou. Důsledkem úpravy a zpevnění břehu bylo posunutí hranice řeky při Starých Holešovicích směrem od stávající zástavby a vytvoření nového Holešovického nábreží. Vesnický charakter původní zástavby vedl k tomu, že i zde se uchovalo drobné měřítko a spíše než o městském prostoru bylo možno hovořit o volné promenádě mezi řekou a vesnicí.

Výhodná pozice při mostu, železnici a řece byla jedním z hlavních důvodů pro nepochopitelné rozhodnutí umístit do holešovického prostoru panelárnu, která by zásobovala připravovaná staveniště sídlišť na severu a východě města. Kvůli výstavbě panelárny PREFA v letech 1959-61 byla plošně zdemolována nejstarší zástavba Holešovic při ulici Palackého (Partyzánské).3 Torzo jižní části téže ulice bylo zbořeno v 70. letech kvůli výstavbě železničního nádraží a stanice metra. Vedle části činžovního bloku v ulici U Elektrárny zůstal z veškeré historické zástavby dodnes dochován jen dům č.31, který byl využíván v rámci provozu panelárny. Namísto nábreží či alespoň promenády se dnes u břehu bývalých Starých Holešovic nachází zpustlý a nepřístupný industriální areál.

Konfrontace historického stavu s dnešní podobou místa je děsivá. Několik málo desetiletí ryze účelových zásahů dokázaly zlikvidovat původní podobu čtvrti, aniž by ji nahradily něčím alespoň vzdáleně smysluplným. Prostor bývalých Starých Holešovic je opuštěným a dezurbanizovaným místem, které nejvíc ze všeho potřebuje promyšlenou regulaci pro novou výstavbu. Podle posledních zpráv byla oblast zahrnuta do studií zpracovávaných pro firmu ORCO, která je vlastníkem prostoru Bubenského nádraží. Je zřejmé, že úloha obnovit a co nejlépe doplnit rozbitou tkáň Starých Holešovic je úkol složitý a delikátní, jež může stěží připadnout jednomu developerovi. V případě rozsáhlého holešovického území je třeba úzké spolupráce radnice Prahy 7, Magistrátu hl. m. Prahy a zejména Útvaru rozvoje města, který by měl zpracovat urbanistické zásady a východiska. Jedině pak bude možno obnovit nejen tuto čtvrť, ale i její přirozený vztah k řece, který zde byl po staletí jedním z základních principů ojedinělého genia loci.

Popis návrhu :

Areál bývalého betonárenského komplexu a přilehlého okolí je poměrně rozlehlý pokud bychom si jej zjednodušili hrubě do obdélníku měl by na délku zhruba 480 m a šířka by byla cca 145 m.

Teze : vyprazdňovat jde pouze za předpokladu jisté naplněnosti.

Hlavním motivem této práce je uchování zvláštní atmosféry prázdná betonárky. V druhém plánu ji však naplňuji převážně kulturně volnočasovou náplní .

Toto svěbytné místo má největší problém s identitou na svých okrajích. Tyto okraje jsou sice jasně vymezené okolními mosty a tělesem železnice, ale nejsou jasně artikulovány.

Od začátku jsem věděl, že na téměř nezastavitelných pozemcích by bylo vhodné toto místo uzavřít a podtrhnout jej tak. Jiné architektonické návrhy mají také spíše svým umístěním a tvarem podtrhovat urbanistické členění místa na několik specifických atmosfér. V práci jsem použil několik principů:

Rámování –

Navrhl jsem domy, které svou náplní nemusí splňovat přísné hygienické normy na hluk a osvětlení a mohou tak vyplnit téměř jinak nezastavitelná místa, která se nachází na křížení žel. a spádové automobilové dopravy. Jedná se o domy L1 a L2.

Transformace a adaptace existujícího-

1) využití nejsilnějších budov - jako zázemí pro kulturně volnočasové aktivity galerie a zážitkové vyhlídkové plošiny. Vytvoření klasické pražské náplavky s možností složení a vyložení nákladu.

Bourání-

Přistupuji zde jako zahradník, který nechá pouze nejkrásnější stromy a zbytek odstraní.

Tj: 1) Historicky nezajímavá zemědělská usedlost ,2) Objemná hala Betonárky 3) obslužné budovy.

Vložení nového prvku –

Nový významný prvek mimo rámování území budovami je návrh zcela jednoduché hmoty galerie, která rozděluje dvě úplně rozdílné atmosféry. - Umožňuje průnik celkové geometrie navazující na průběžné linky jeřábových drah. Galerie

Technický popis jednotlivých domů

Technický popis domu L1 a L2

Tyto domy slouží převážně jako umělecké studia nabízející široké spektrum kurzů pro rozvoj osobnosti. Dále obsahují ateliery a byty, restaurace, vyhlídkové terasy, parking a obchody....Jde tedy o veřejně přístupnou stavbu.

Rozvrh sloupů 5 na 5 m. Materiálem vyzdívky jsou barvené cementovápenné bloky.

Technický popis domu Galerie

Jde o prostý sprážený prefa žb.skelet na rozměr polí 22 m . Jedná se o galerii typu white cube. Zavěšená fasáda je pojmuta jako bílé mléčné sklo – to je zavěšené přímo pod hladinou linií atiky. K příčnému ztužení jsou zde navrženy vždy dvojce virendelových nosníků v místech podpor.

Technický popis lávek a směrová grafika v dlažbě.

lávky jsou jednoduché pororoštové konstrukce které vyplňují prostor dvou polí jeřábových drah. Umožňují zážitek a ojedinelé nálady z vertikální zahrady. Nejvyšší mocnost l prvku je 300mm.

Jako jistý navigační prvek slouží pruhová grafika, která obsahuje jak materiálové fraktury povrchů tak i místa pro náletovou zahradu nebo květináče. Čím hlouběji proti směru Vltavy se člověk vydá, tím více bude pociťovat linearitu a poměrovou změnu od baculatého a vysokého k úzkému a horizontálně laděným výsekům.

Propojení –

V návrhu jsem se zabýval i možností propojení areálu s městem. Především však z nutnosti, protože navrhovat prázdný prostor betonárky do prostředí, které je také zcela prázdné je nevhodné. Nejlépe je to vidět na příkladu vlakové zastávky, která mimo pokladny neobsahuje nic než rampy přímovedoucí na perony. Je to ryze funkční a účelový návrh.

Vzhledem k budoucímu významu této zastávky.V přilehlém okolí jsem navrhnul doplnění městské zástavby z polootevřených bloků. Ty mají drobnější měřítko a záměrně neodpovídají běžnému Holešovickému bloku. Odkazují se spíše na starší zástavbu. Zvýšený parter obsahuje pasáže a obchodní plochy. Pěší zóna je prodloužením městského bulváru. Na posledních návrzích rozvojové studie od CMC je s takovýmto průběžným severně jižním pruhem také počítáno.

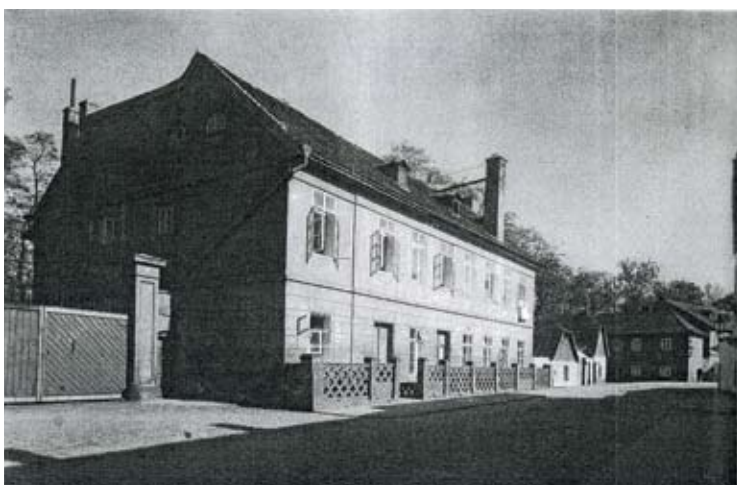
Závěr :

Práci jsem komponoval ve smyslu zařizování a doplňování stávajícího území. V práci mi šlo o to zvýraznit kvalitu industriálního prázdná. Toho jsem dosáhl jasným vymezením hranic a scelením roztroušené zástavby. Tak snad fungují prázdné plochy jako těžiště mého návrhu.

Post Industriální území doplněné o návrhy posilující jeho atmosféru vnímám jako Post industriální park.

Citace :

Riechard Biegel ,Věstník klubu za starou Prahu 3/2010 Praha str. 51 - 55

Holešovice - Bubny, Partyzánská ulice

Holešovice - Bubny, Palackého ulice

Holešovice - Bubny, Partyzánská ulice

Holešovice - Bubny, Palackého ulice

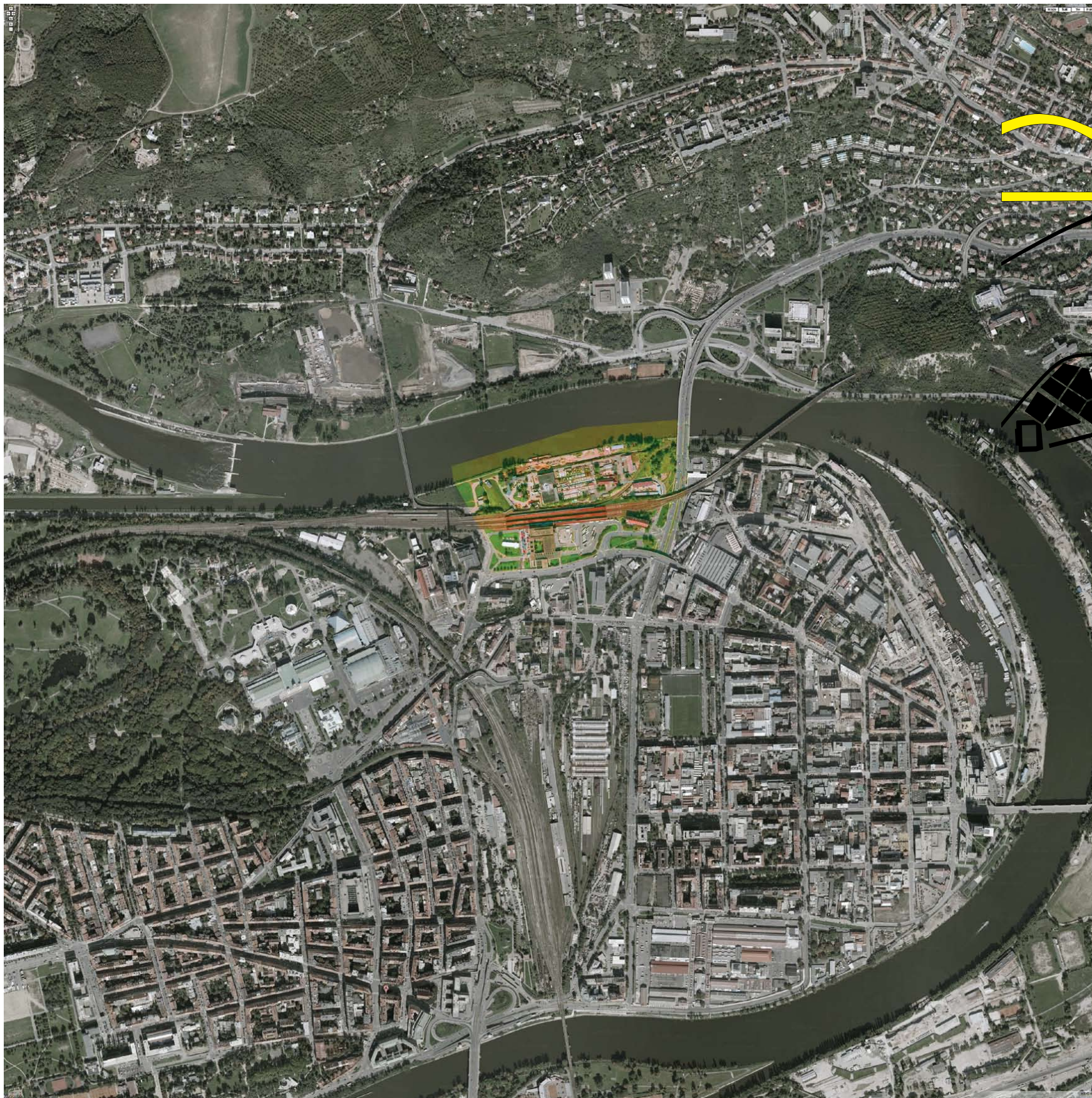

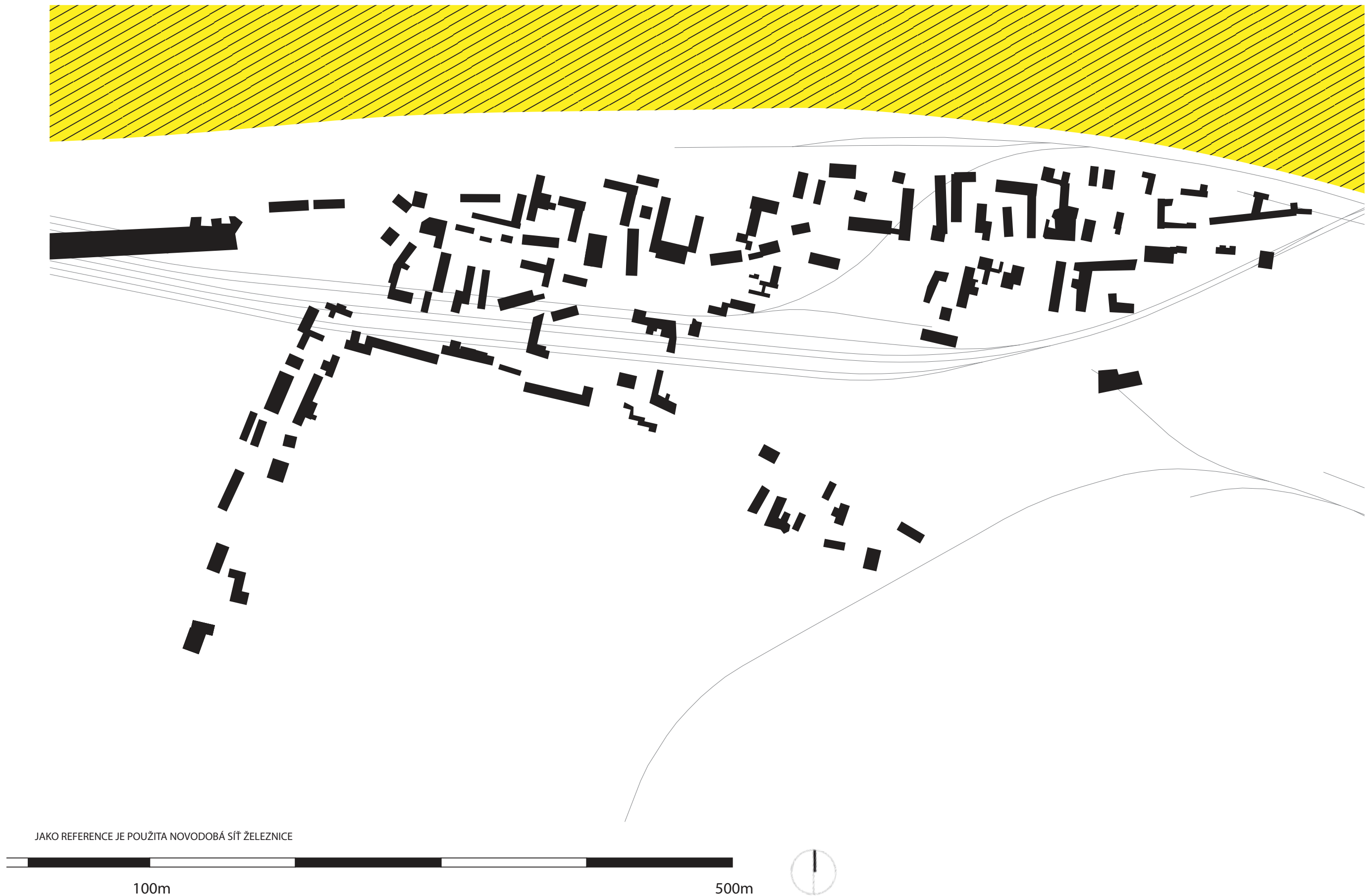
Holešovice - Bubny, Partyzánská ulice

Holešovice - Bubny, Partyzánská ulice

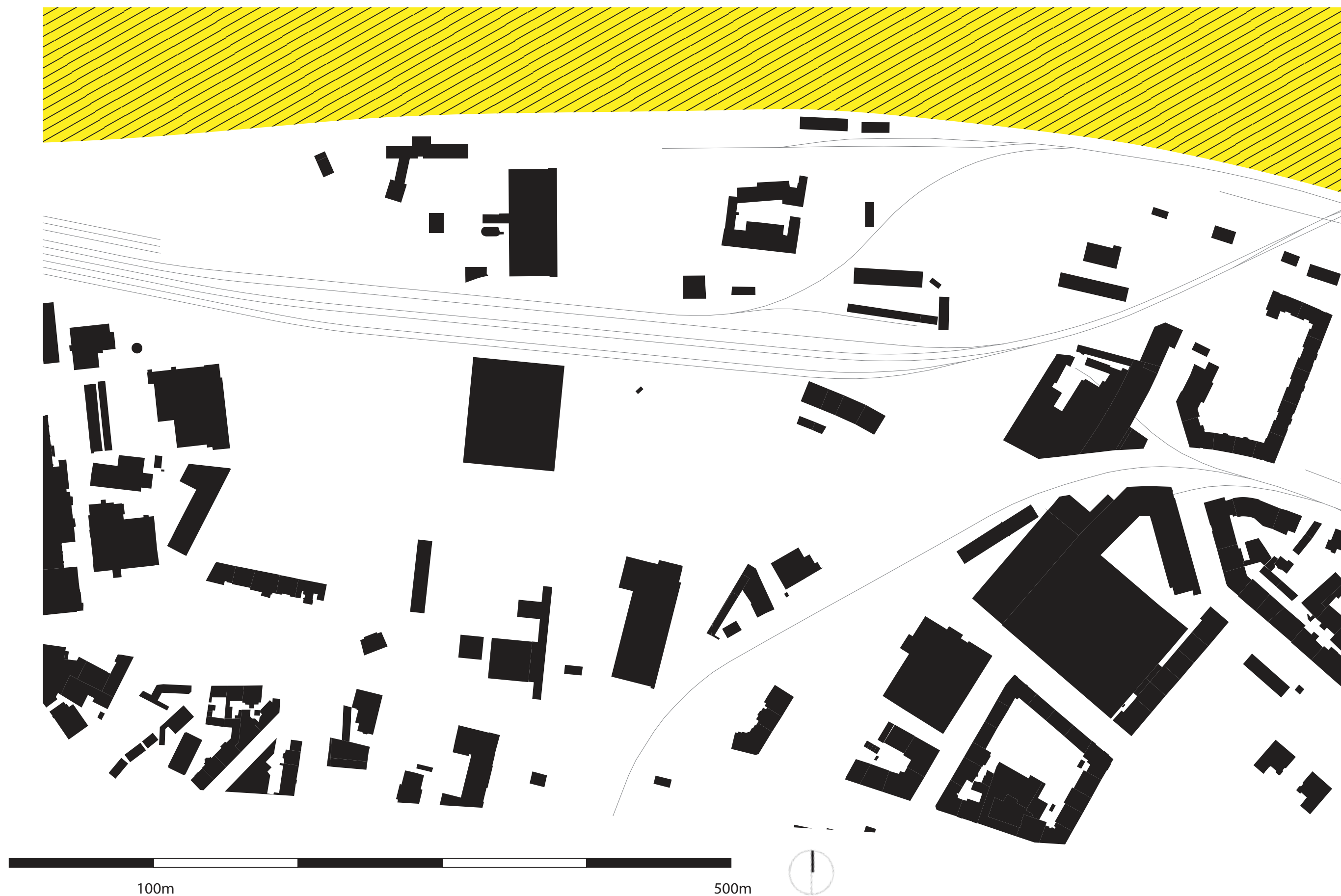

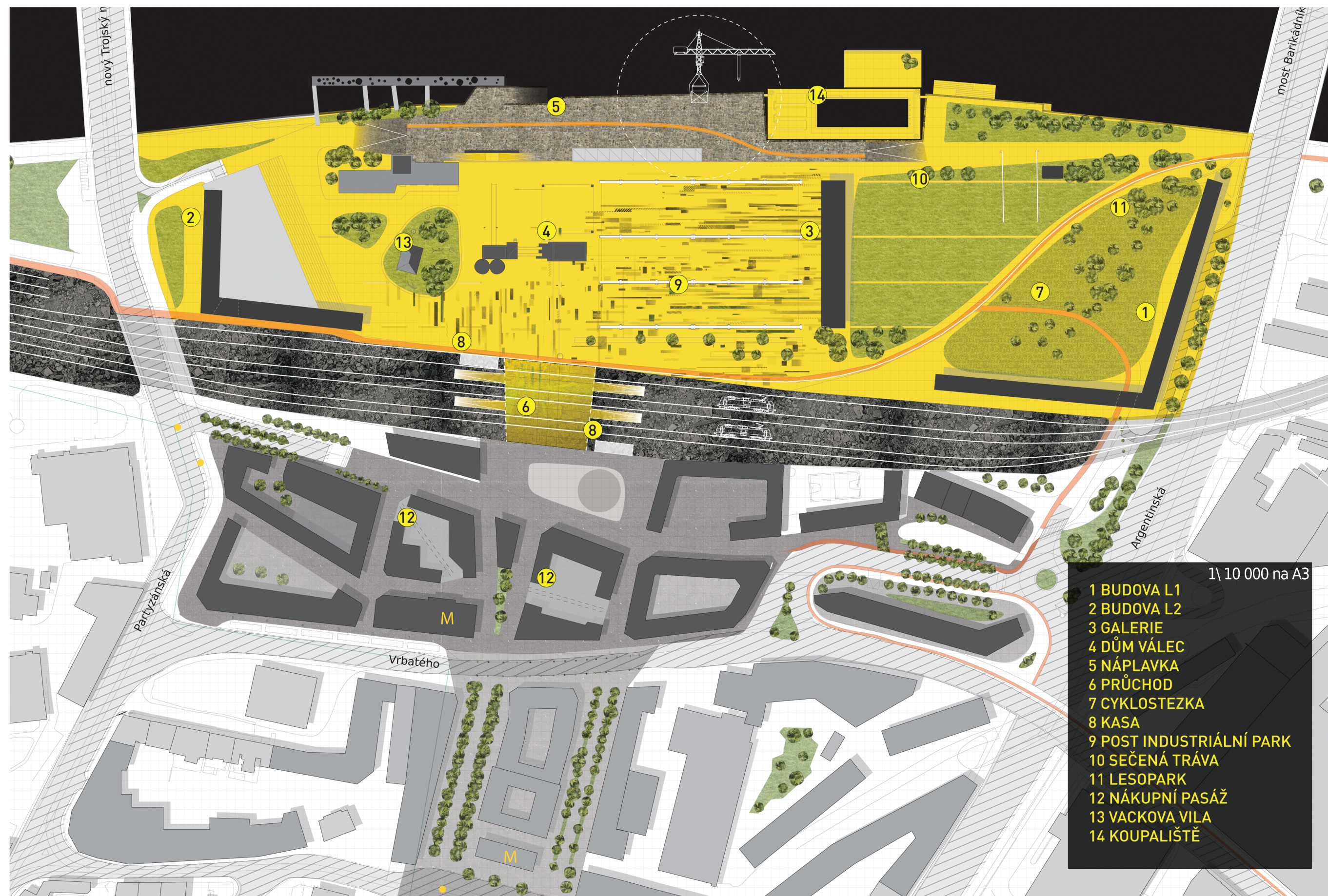

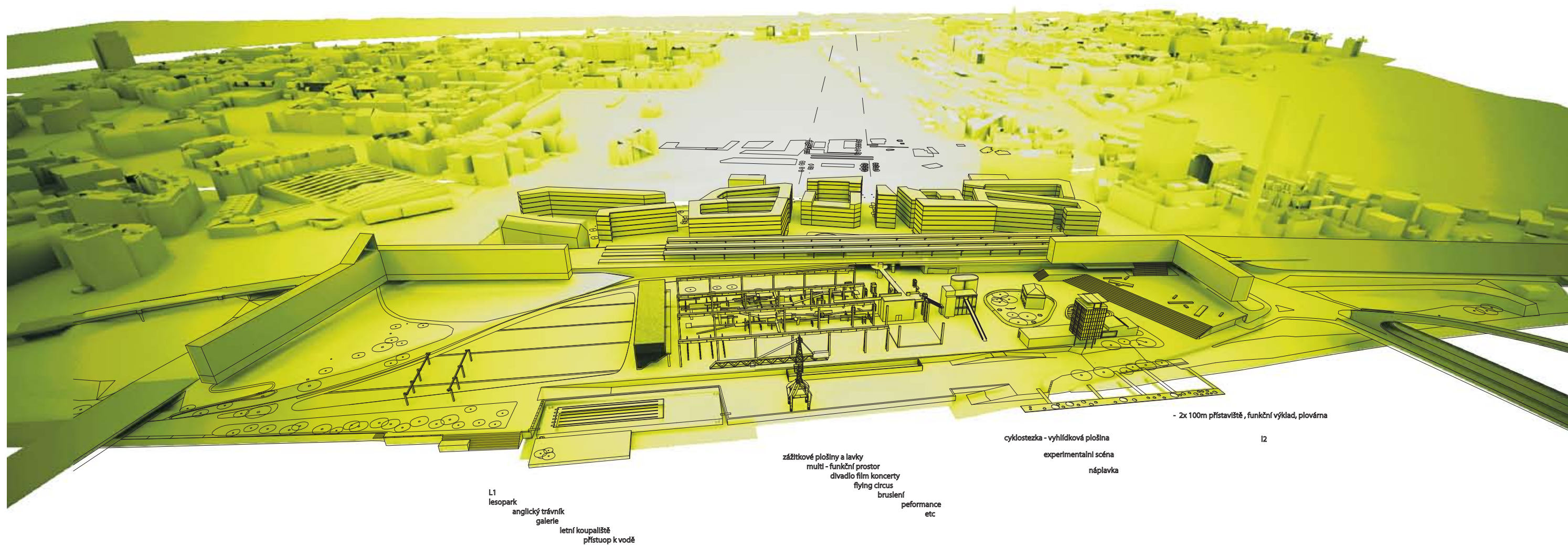

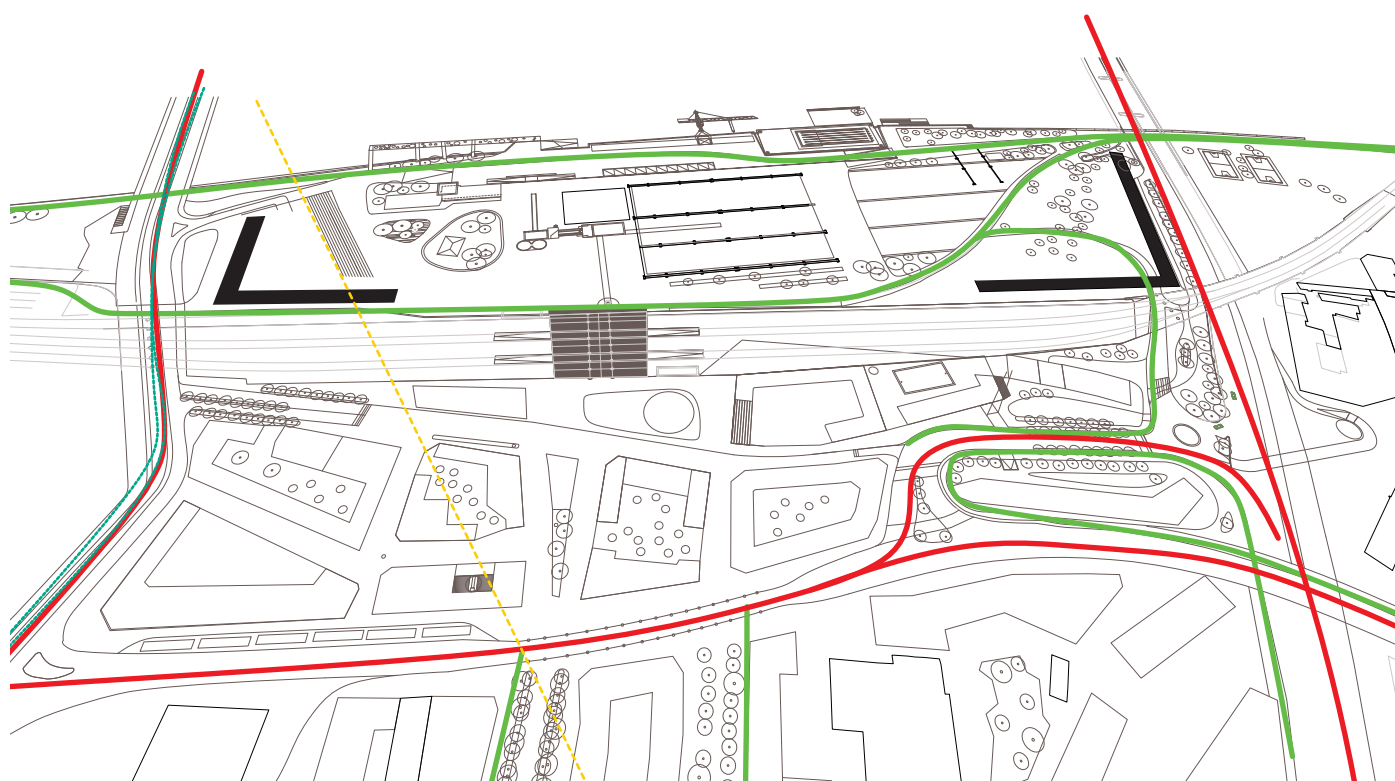
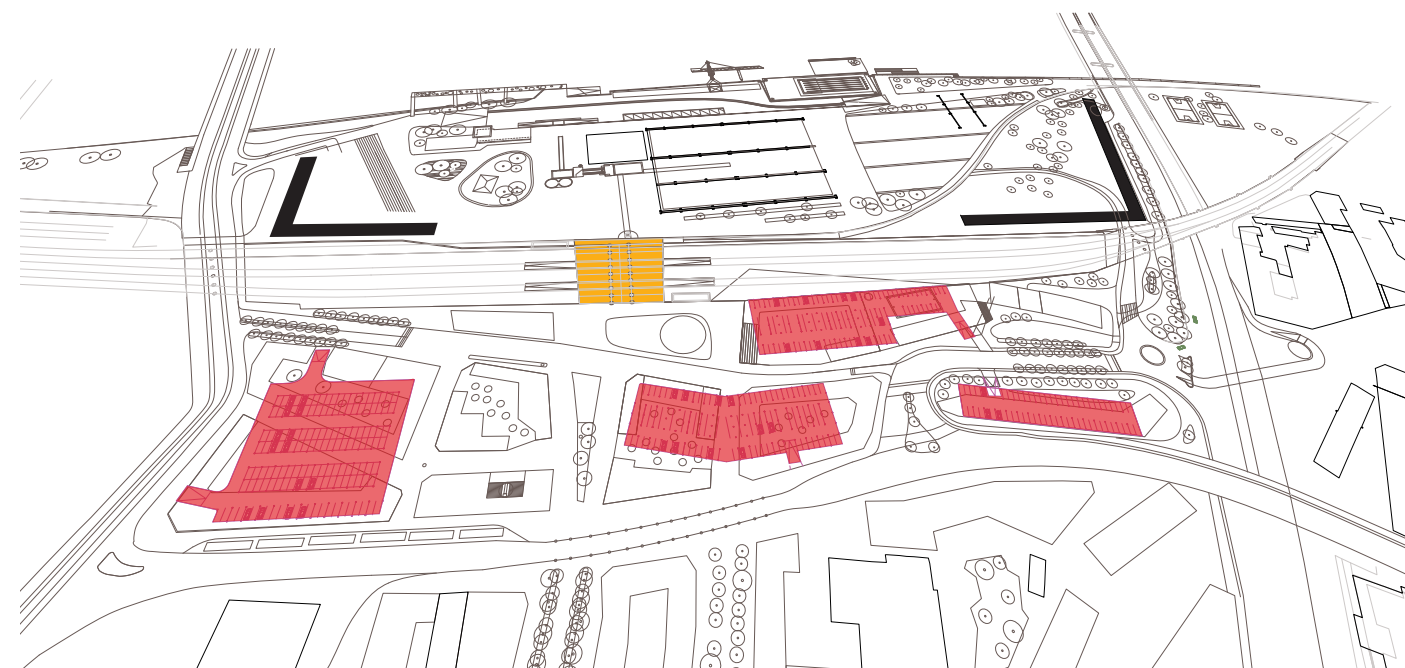
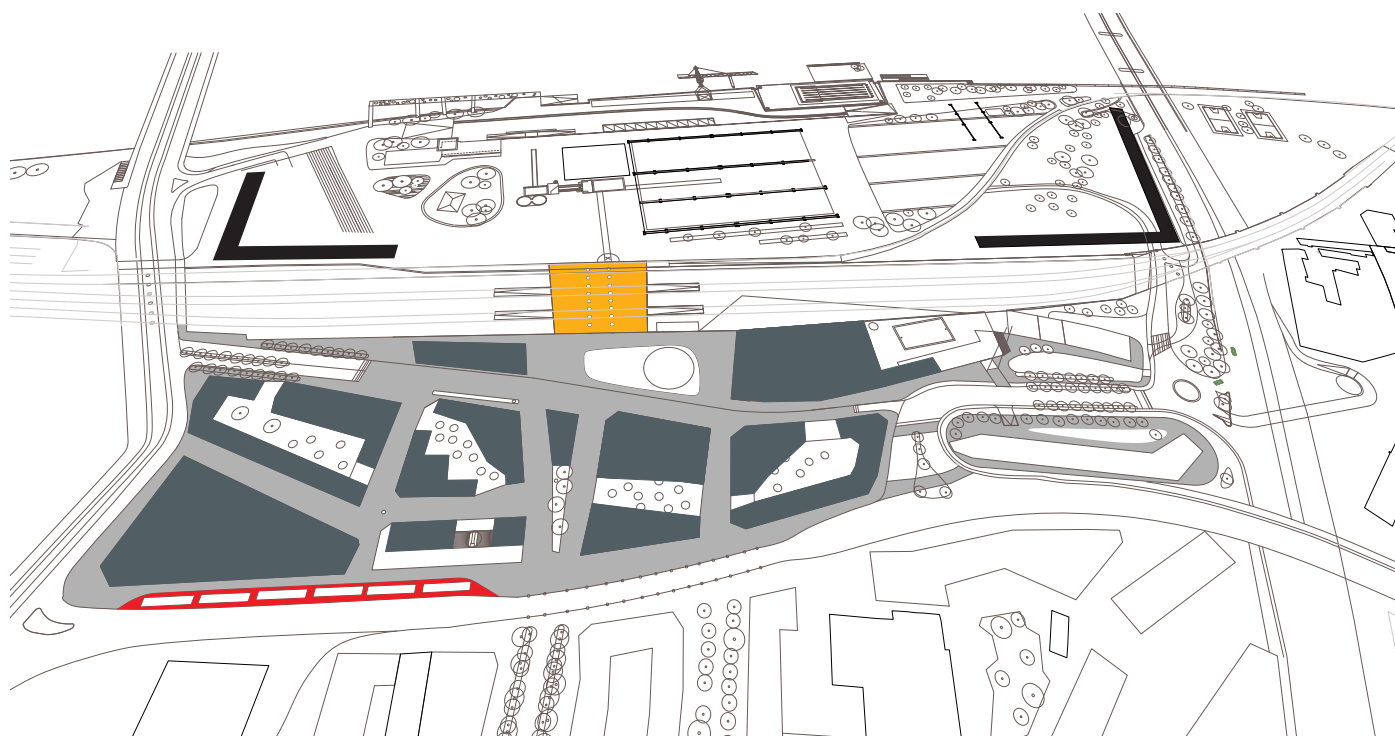

C.9 SITUAČNÍ SCHÉMA DOPLNĚNÉ ZÁSTAVBY

- Vlaková zastávka
- pěší zona
- obchodní plochy
- autobusová zastávka
- parkovací místa
- cyklostezka
- aautomobily
- metro
- tramvaj

PLOCHA POZEMKU	720 276 m2
CELKOVÁ PLOCHA BUDOV	23 151 m2
celková obytná plocha - byty	1580 m2
celková plocha -ostatní provozy	4631 m2

BUDOVA L1

CELKOVÁ PLOCHA 14 320 m2

Suterén	1790 m2
- parking 226 míst x 5m2	
1P	1790 m2
- 2x atelier [2x 135m2]	
- 2x kino [115m2]	
- 1x obchod [55 m2]	
- 1x café [45m2]	
- 1x WC [40m2]	
2P	1790 m2
- 4x atelier [4x 135 m2]	
- 2x obchod [55 m2]	
- 2x kino [2x 155 m2]	
3P	1790 m2
- 3x atelier [3x 135 m2]	
- 4x studio [67 m2]	
- 3x atelier [2x 67 m2]	
- 3x garson [3x 35 m2]	
4P	1790 m2
- 2x studio [2x 67 m2]	
- 3x atelier [3x 67 m2]	
- 9x garcon [9x 33 m2]	
- 1x byt s terasou [1x 75 m2]	
5P	1790 m2
- 2x atelier [2x 67m2]	
- 1x obchod [1x 55 m2]	
- 5x garcon [5 x 35 m2]	
- 1x byt s terasou [1x 75 m2]	
- 4x byt [4x 65 m2]	
- restaurace [295 m2]	
6P	1790 m2
- 4x garcon [4x 35 m2]	
- 1x byt s terasou [75 m2]	
- 3x byt [3x 65 m2]	
- restaurace [290 m2]	
7P	1790 m2
- zahrady [340 m2]	
- terasa restaurace [180 m2]	

celkem BUDOVA L1	
- 4x kino	460 m2
- 9x atelier	1215 m2
- 4x obchod	220 m2
- 1x café	45 m2
- 6x studio	402 m2
- 5x atelier	335 m2
- 21 x garcon	735 m2
- 3x byt s terasou	225 m2
- 7 x byt	455 m2
- restaurace	765 m2
- zahrady	340 m2

BUDOVA L2

CELKOVÁ PLOCHA 7375 m2

1P	1235 m2
- restaurace [195 m2]	
- café [85 m2]	
2P	1235 m2
- restaurace [225 m2]	
- 1x atelier [135 m2]	
3P	1235 m2
- 1x atelier [1x 67 m2]	
- 4x garson [4x 35 m2]	
- 4x byt s terasou [4x 75 m2]	
4P	1235 m2
- 1x atelier [1x 67 m2]	
- 4x garson [4x 35 m2]	
- 4x byt s terasou [4x 75 m2]	
5P	1235 m2
- 1x atelier [1x 67 m2]	
- 4x garson [4x 35 m2]	
- 4x byt s terasou [4x 75 m2]	
6P	1200 m2
- 2x atelier [2x 67 m2]	
- 9x garson [9x 35 m2]	

celkem BUDOVA L2	
- 1x atelier	135 m2
- 4x obchod	220 m2
- 1x café	85 m2
- 5x atelier	335 m2
- 21 x garcon	735 m2
- 12x byt s terasou	900 m2
- restaurace	414 m2

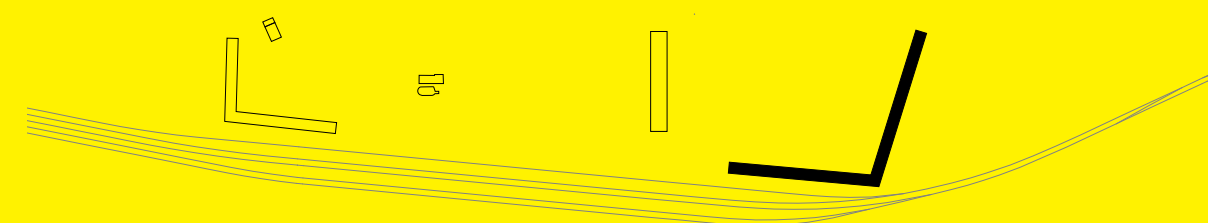
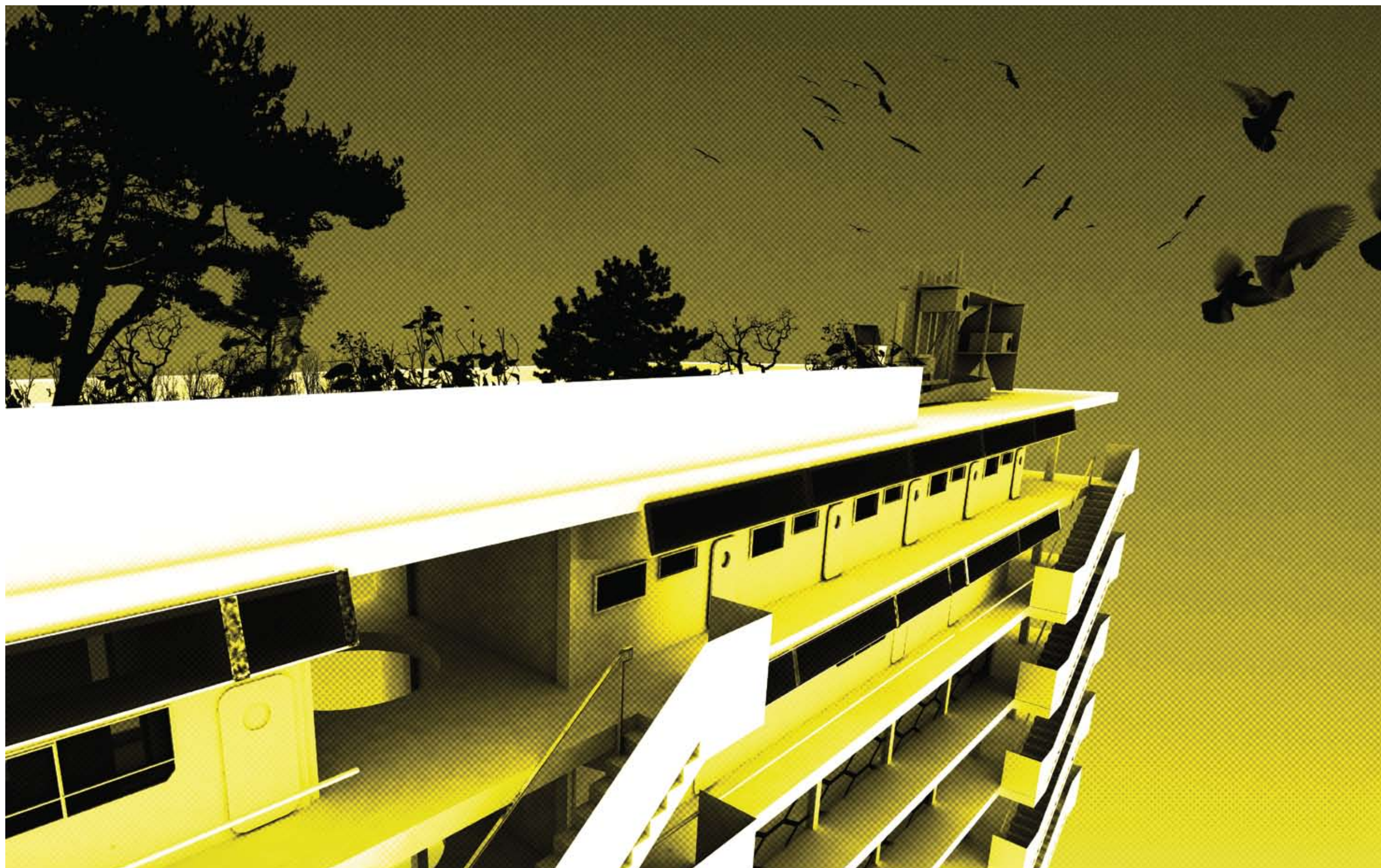
GALERIE

CELKOVÁ PLOCHA 1094 m2

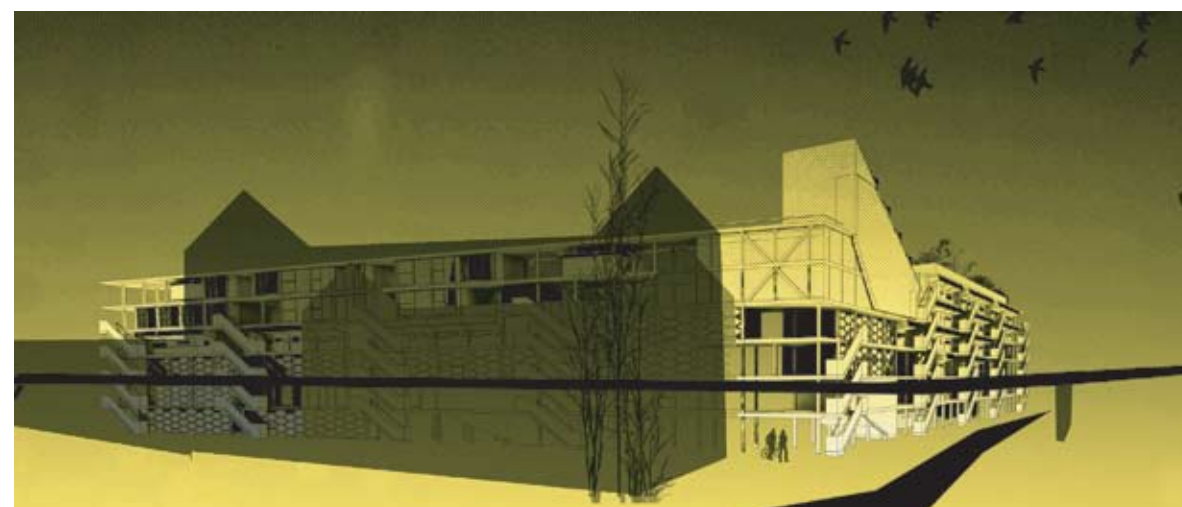
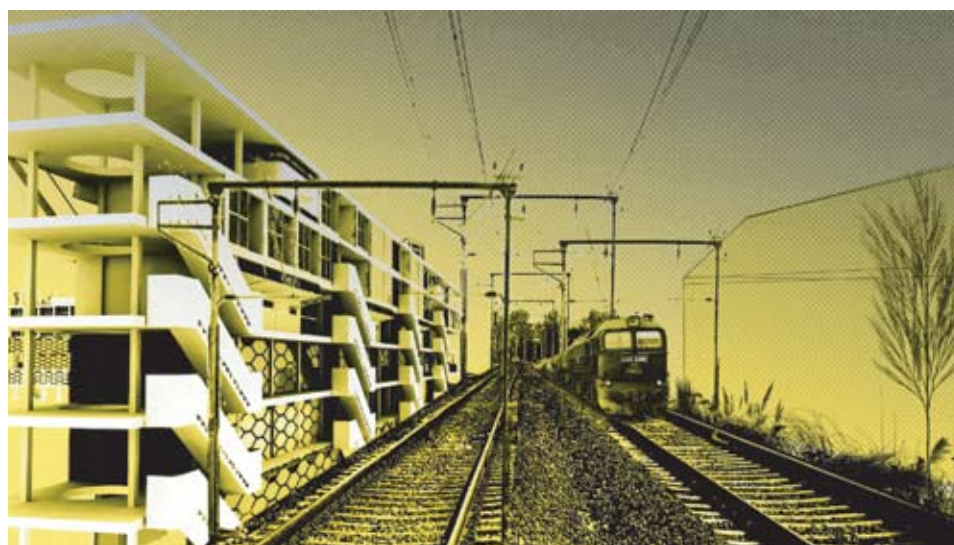
DŮM VÁLEC

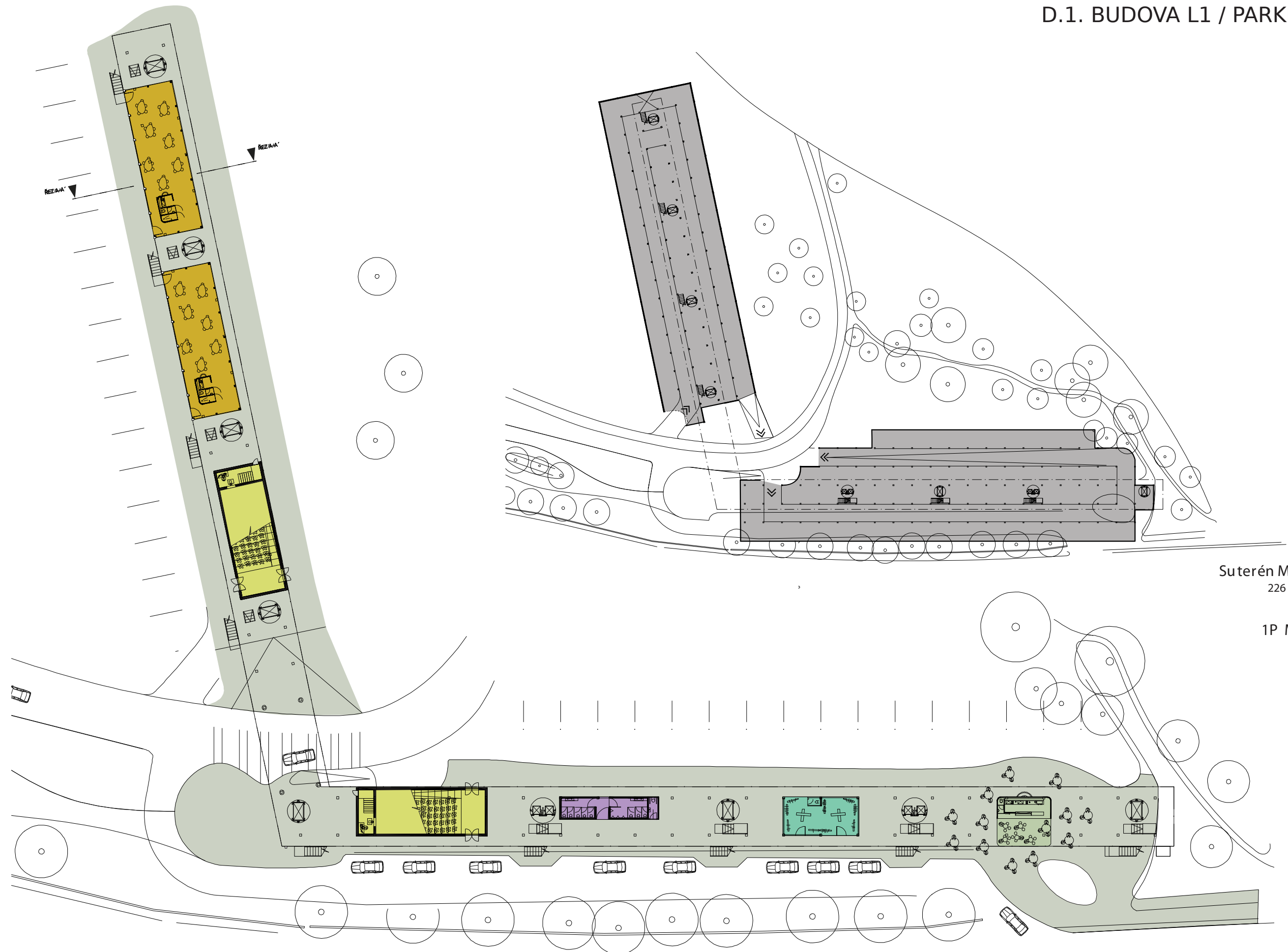
CELKOVÁ PLOCHA 362 m2

Válce	2x 30 m2
Zázemí	169 m2

D1/ BUDOVA L1

Suterén M 1:1000
226 míst x 5m2

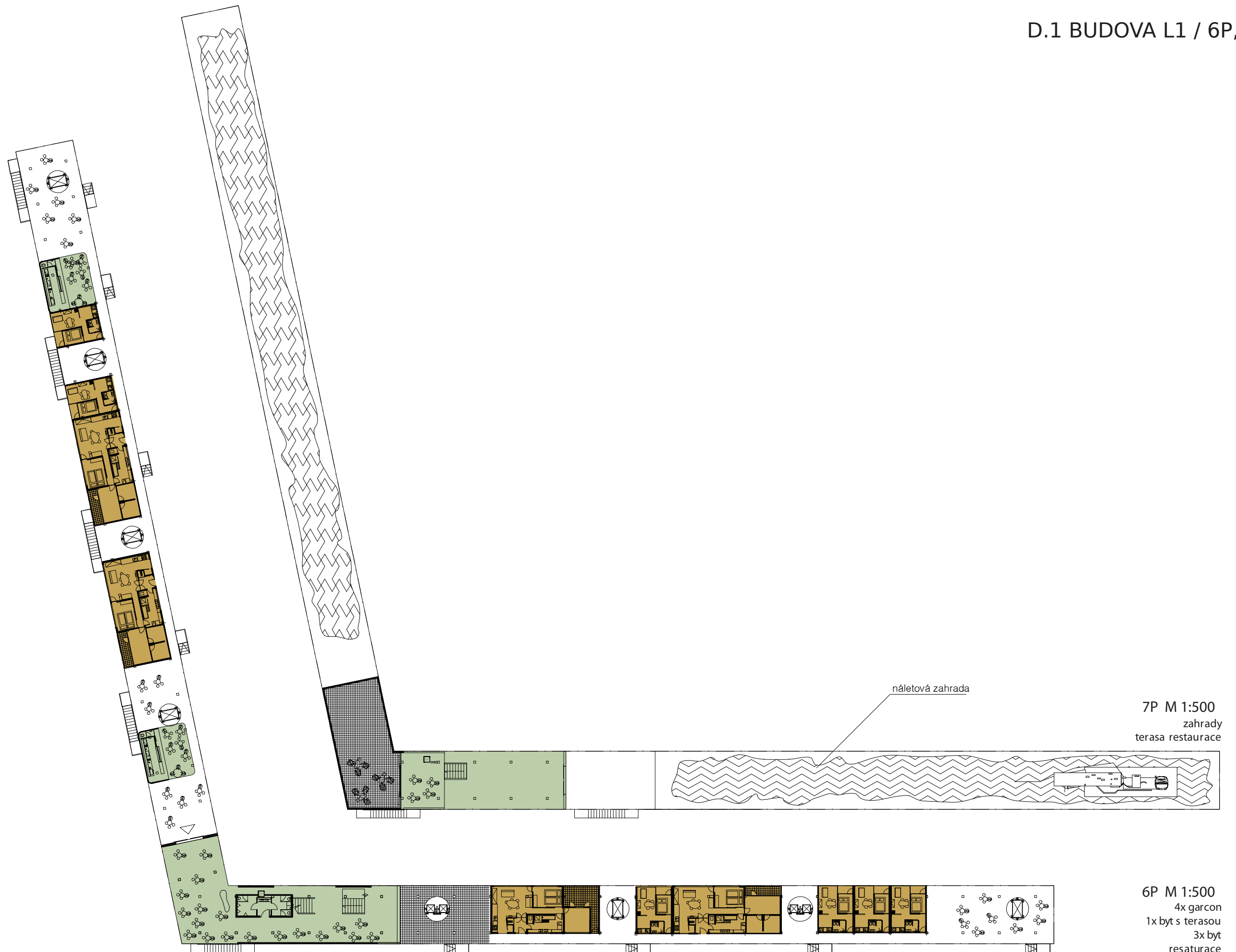
1P M 1:500
2x studio
2x kino
1x obchod
1x WC

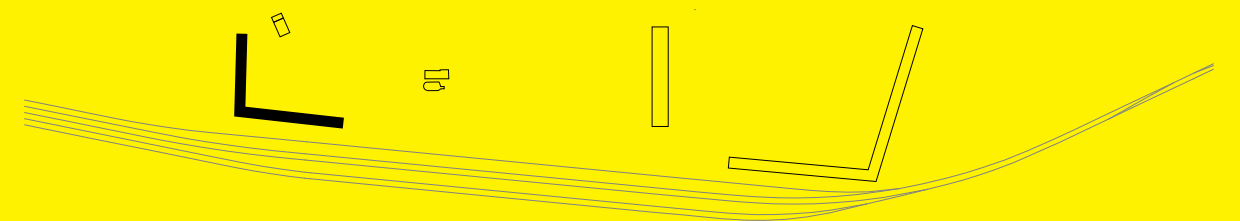
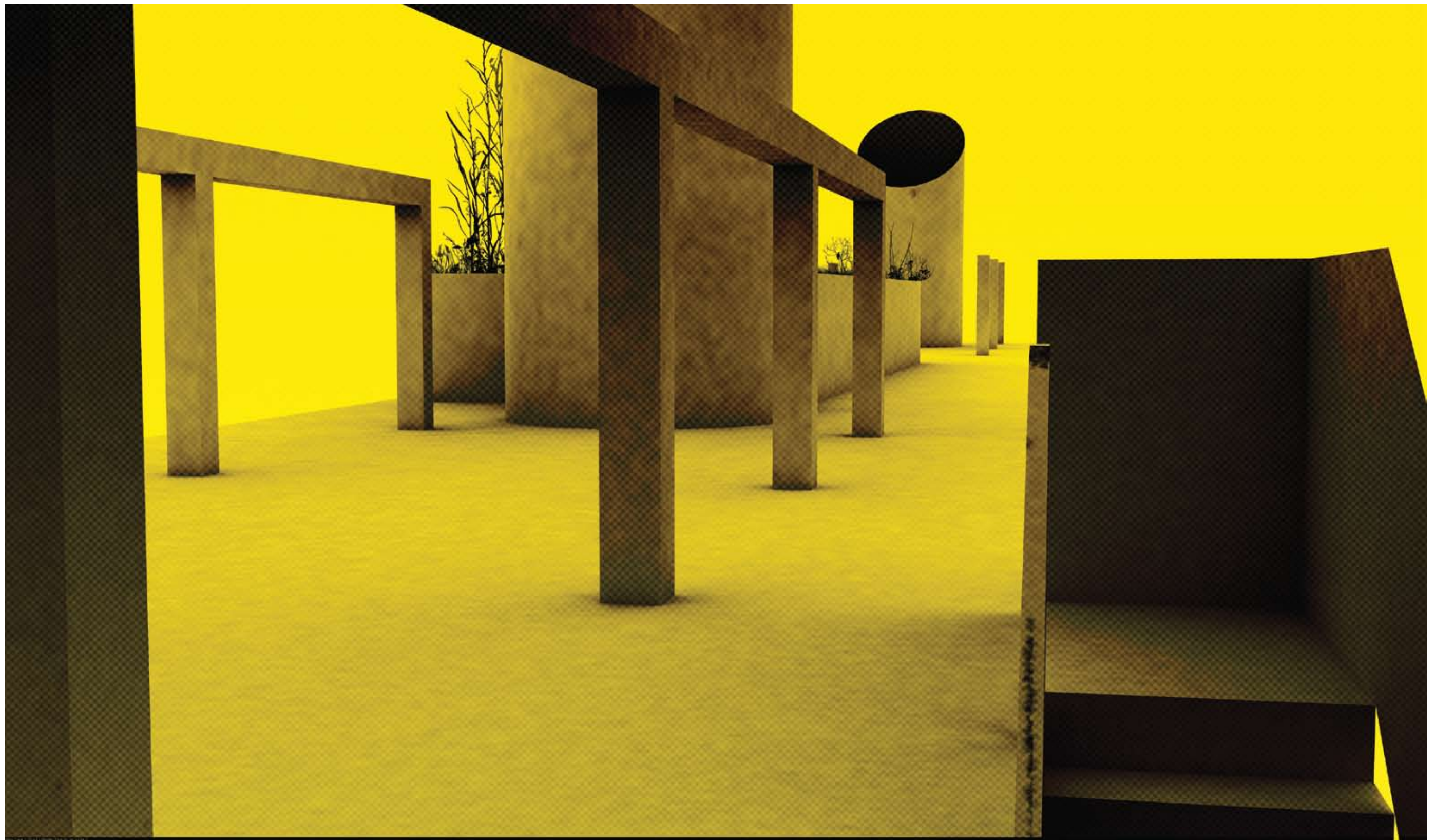
3P M 1:500
 3x velký atelier
 4x studio
 2x atelier
 3x garcon

2P M 1:500
 4x atelier
 2x obchod
 2x kino

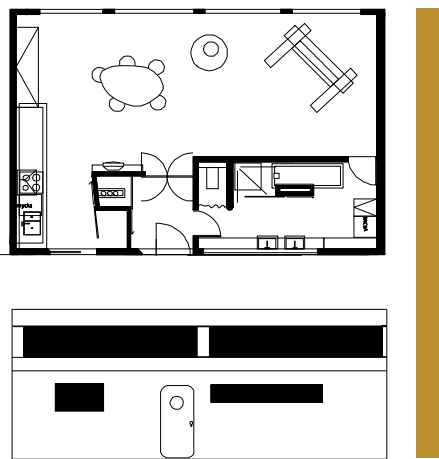
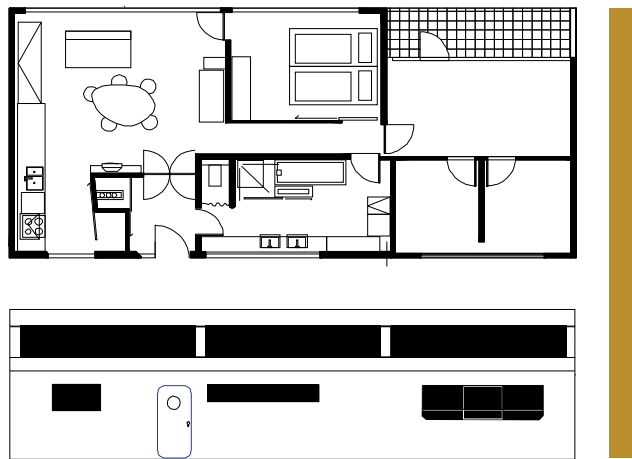

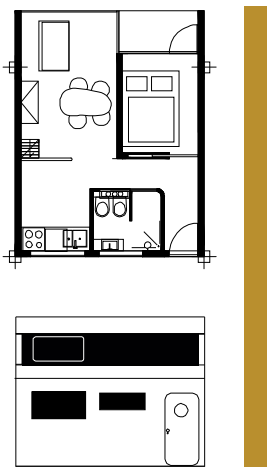
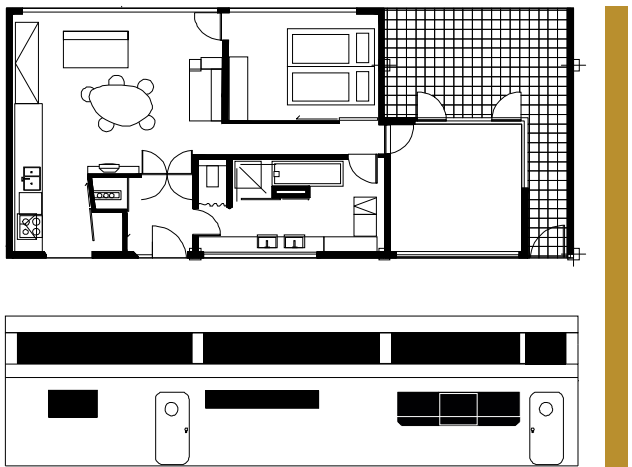
D.2/ BUDOVA L2

D.2 BUDOVA L1+L2 / DISPOZICE MÍSTNOSTÍ

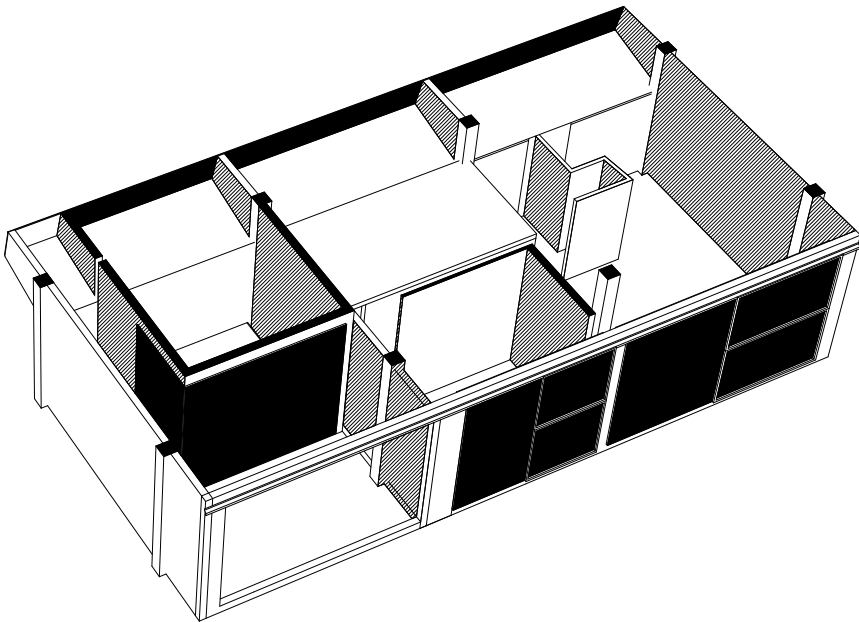
Byt //97,5 M2
Atelier //65M2

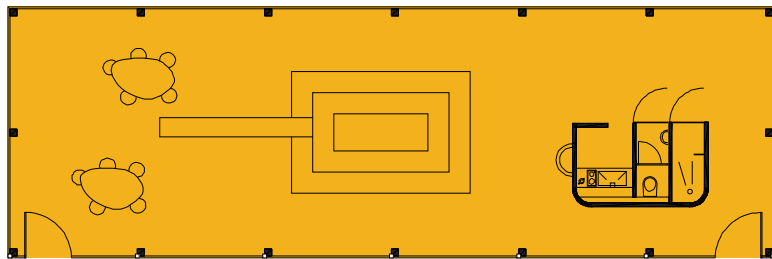
Byt //97,5M2
Garçon //32.5M2

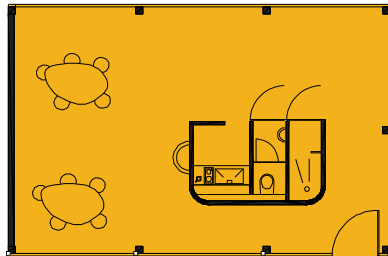
Multigen - mezo

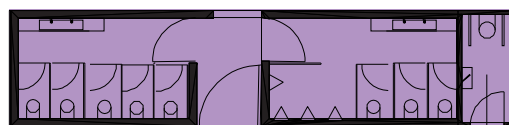
D.2 BUDOVA L1+L2 / DISPOZICE MÍSTNOSTÍ

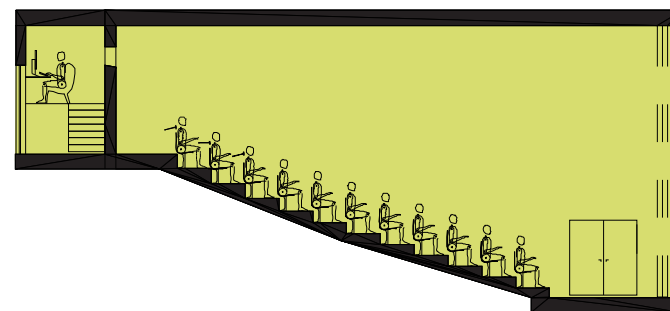
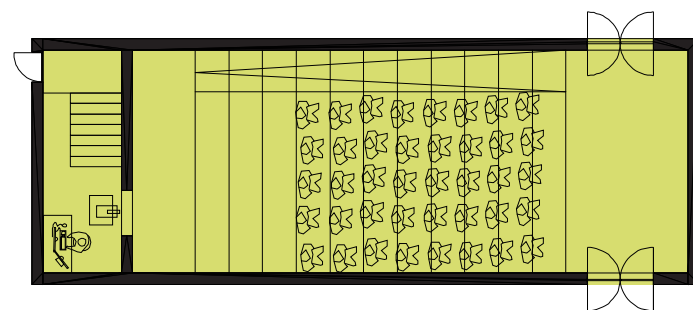
Atelier //135M2

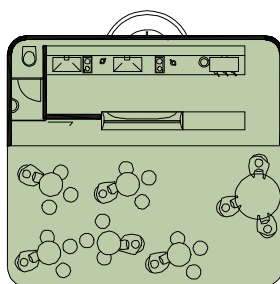
Studio //67M2

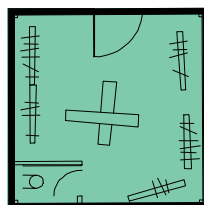
WC //40M2

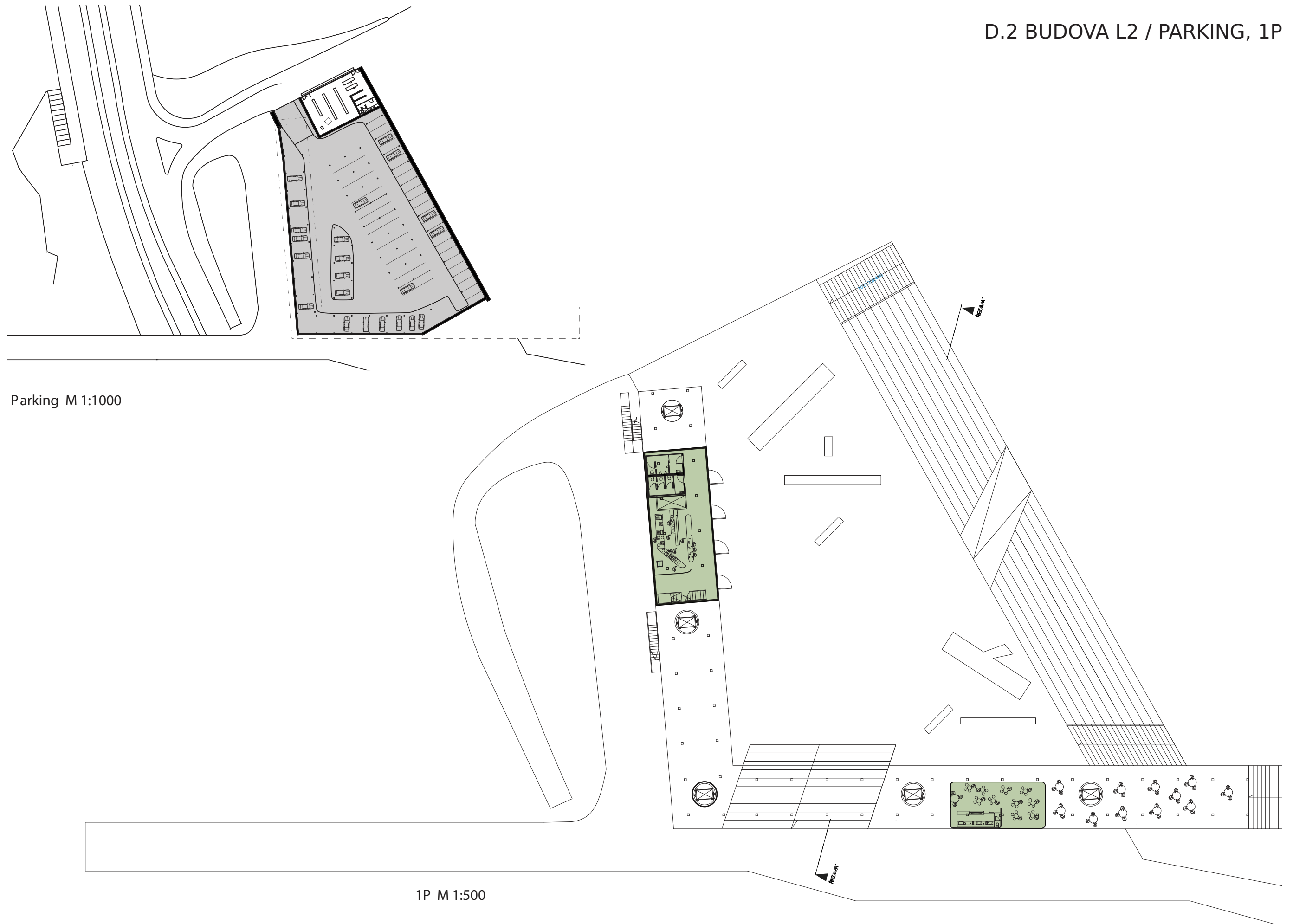
Kino //115M2

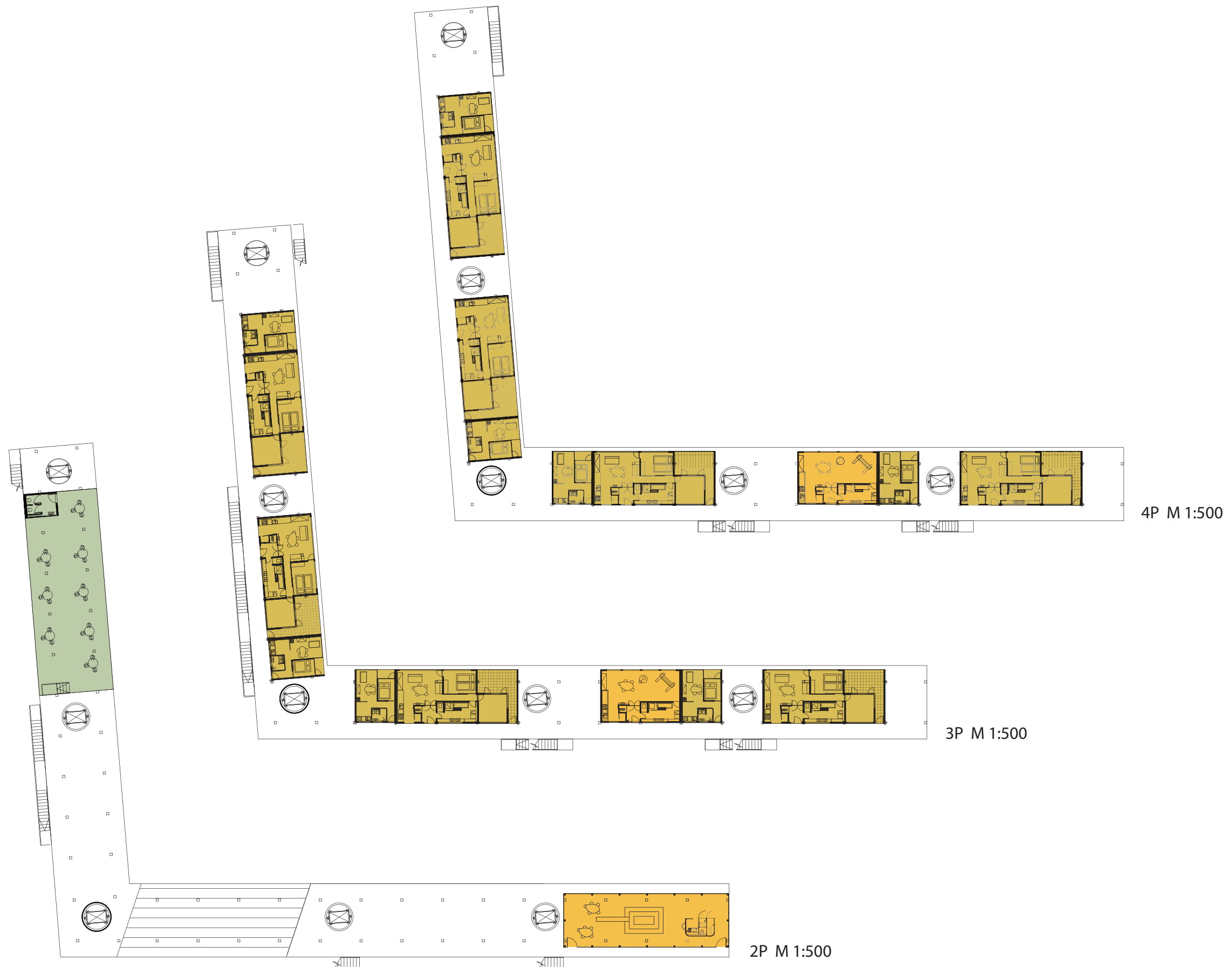

Obchody //55M2

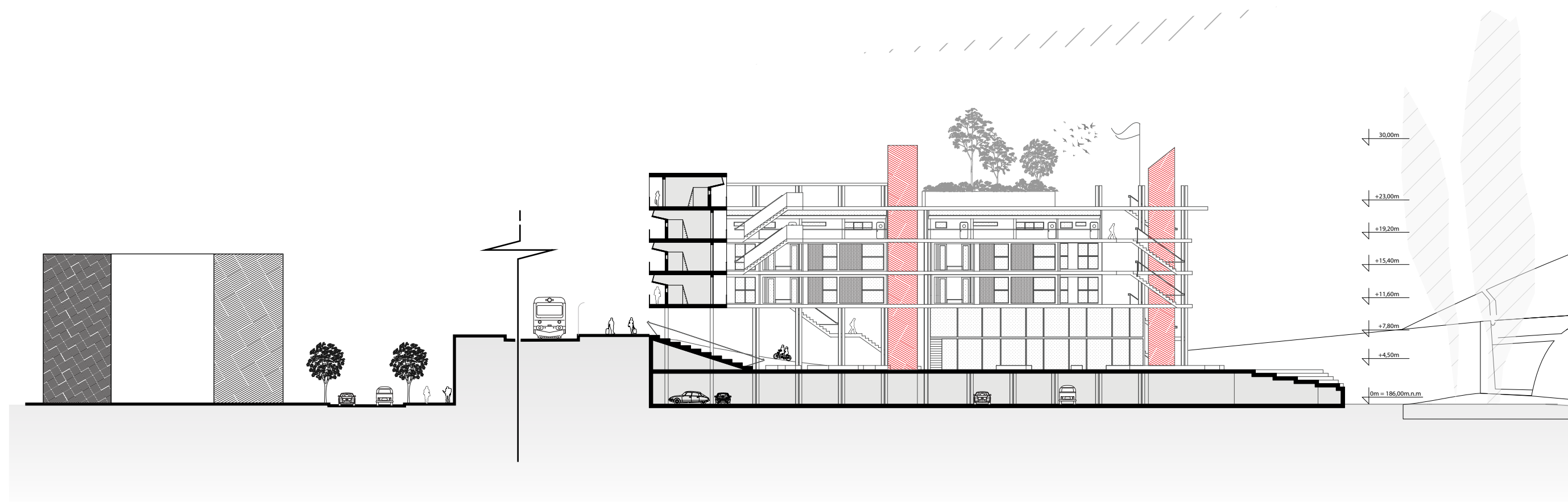

café //45M2

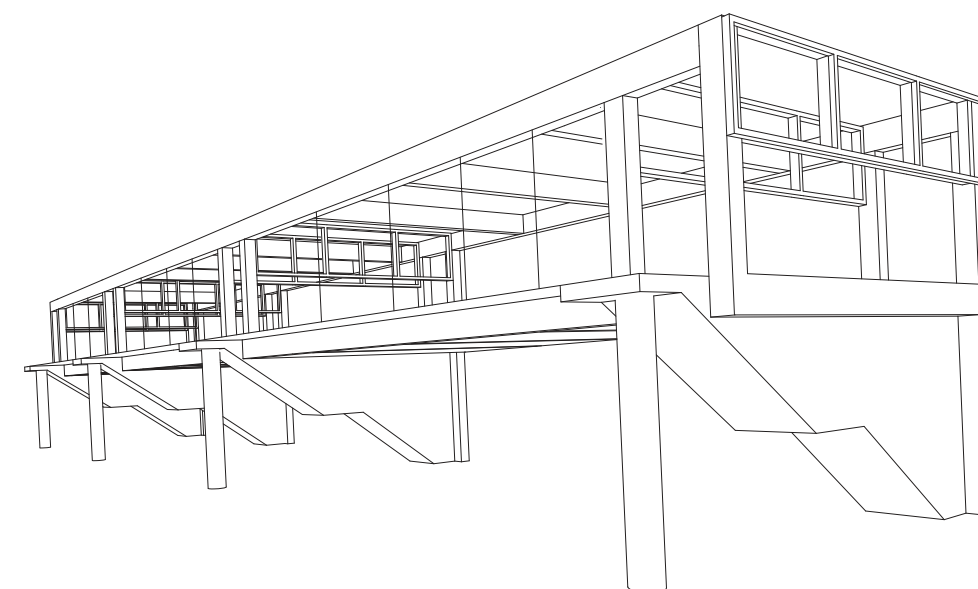
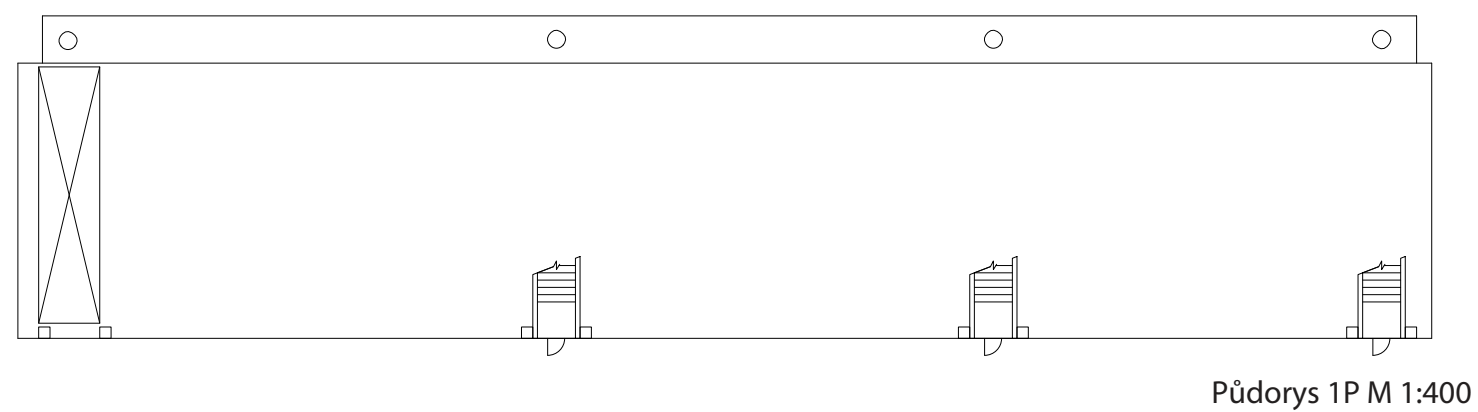
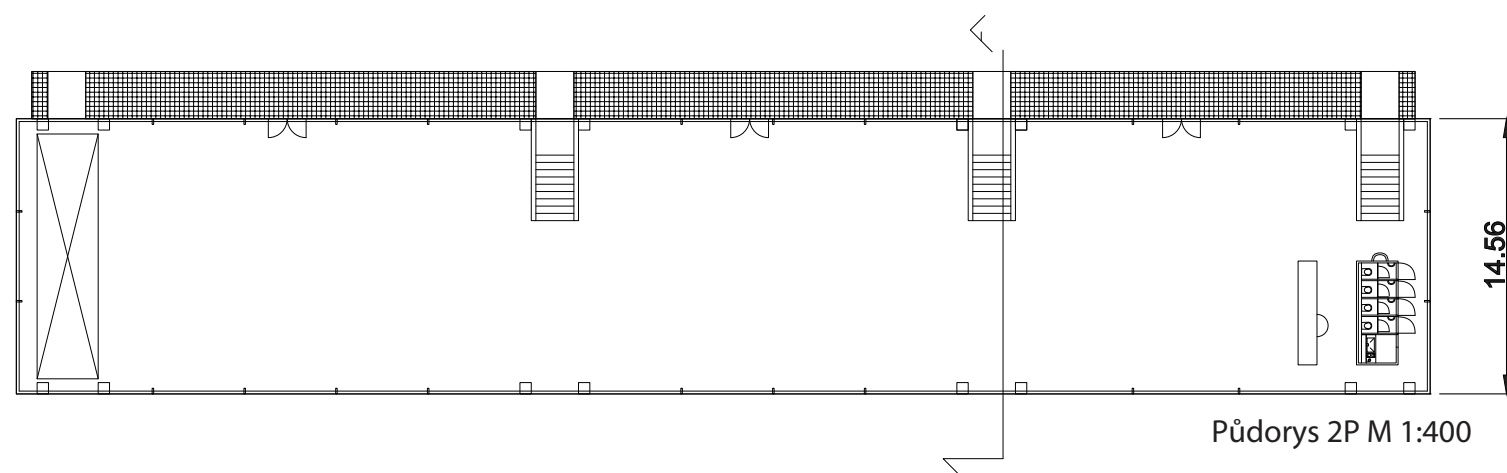

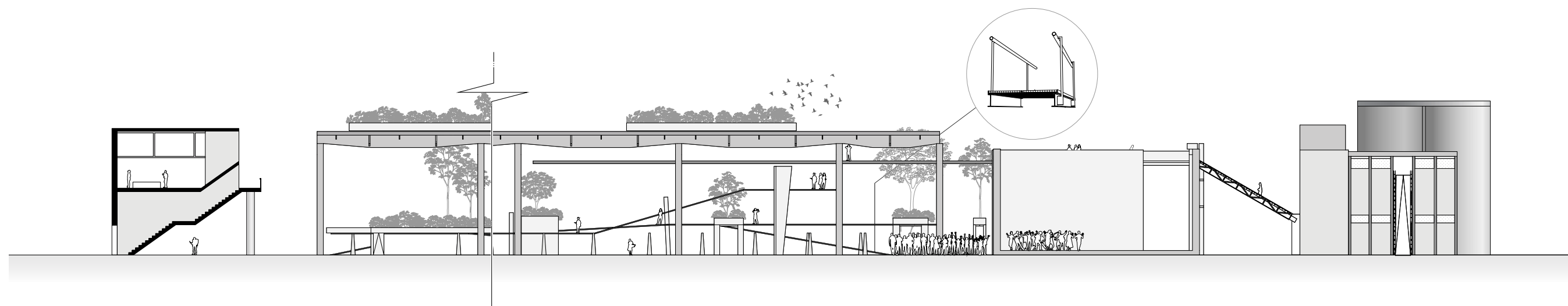
ŘEZ A-A' M 1:500

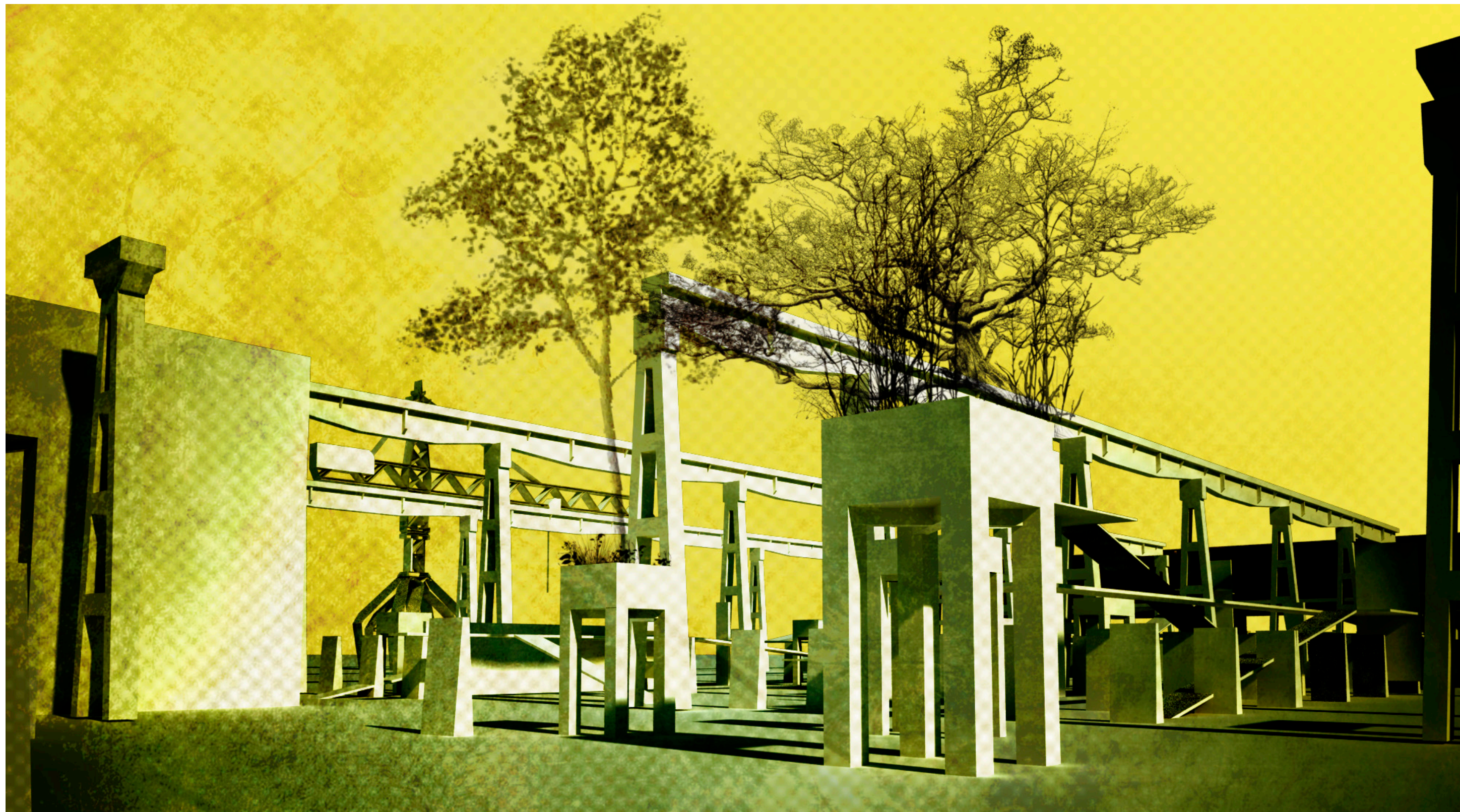

D.3/ GALERIE

Řez A-A M 1:500

D.4/ DŮM VÁLEC

